

**VERSLAG 49^E VERGADERING OVERLEGORGAAN / GEBIEDSCOMMISSIE NATIONAAL BEEK-
EN ESDORPENLANDSCHAP DRENTSCHE AA D.D. 24 OKTOBER 2016
vanaf 20.00 uur in Hotel de Koekoekshof, Hoofdstraat 1 in Elp**

Aanwezig

H.R. Oosterveld	voorzitter Overlegorgaan / Gebiedscommissie Drentsche Aa
K. Folkertsma	secretaris Overlegorgaan / Gebiedscommissie Drentsche Aa
H. Heijerman	Gemeente Aa en Hunze
R. Wiersema	Gemeente Assen
Mw. A. van Wijk	Staatsbosbeheer Regio Noord
R. Hoekstra	Natuur- en Milieufederatie Drenthe
Mw. J.A. Zingstra	Recreatiesector
H.G. Jumelet	Provincie Drenthe
Mw. R. Zwart	Waterbedrijf Groningen
A. Steenbergen	LTO Noord

Afwezig (met kennisgeving)

W. van der Ploeg	Waterschap Hunze en Aa's
Mw. M.J. Sloot	Gemeente Haren
T.J. Wijbenga	Gemeente Tynaarlo
H. Mentink	LTO Noord
Th. Brugman	Bewonersvertegenwoordiging

Afwezig (zonder kennisgeving)

Publieke tribune

9 belangstellenden

1. Spreekrecht

Er zijn geen insprekers.

2. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent om 20.00 uur de vergadering en heet allen welkom, in het bijzonder de volgende personen: Elaine Sapulete, de nieuwe collega van de provincie ter ondersteuning van secretaris, de heer Strootman die straks een presentatie zal geven over de Landschapsvisie 2.0 en de heer Steenbergen, die hierna als lid afscheid neemt van het Overlegorgaan. Afmeldingen zijn ontvangen van mevrouw Sloot en de heren Brugman, Mentink, Van der Ploeg en Wijbenga. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Verslag vorige vergadering d.d. 27 mei 2016

Redactioneel

Het verslag van de vorige vergadering d.d. 27 mei wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van

De heer Hoekstra vraagt naar de stand van zaken inzake de vertegenwoordiging van het waterschap in het Overlegorgaan. De voorzitter antwoordt dat het AB van het waterschap 25 oktober vergadert over de bestuurlijke ontwikkelingen; verder is er nog niets bekend.

Besluitenlijst

Alle besluiten zijn uitgevoerd.

4. Landschapsvisie Drentsche Aa 2.0

Dhr. Strootman houdt een presentatie van de Landschapsvisie Drentsche Aa 2.0.

Procesgang en positie

De secretaris verwijst naar de oplegnotitie, waarin staat dat de Landschapsvisie geen formele status kent, maar omdat hier blijvend mee gewerkt wordt, zij als collectieve afspraak geldt om de stip op de

horizon te houden. De visie bevat geen extra claims of hectares. T.b.v. de uitvoering wordt jaarlijks een begroting vastgesteld inclusief een meerjarenprogramma voor het Nationaal Park Drentsche Aa. Mevrouw Van Wijk en de heren Heijerman en Hoekstra vragen zich af of alle opmerkingen tijdens de inloopbijeenkomst in Anloo in de visie zijn gewerkt. Daarnaast is er ook expliciet een communicatietraject nodig naar hen toe om de cirkel van de visie rond te maken. De secretaris antwoordt dat al die input is opgepikt en verwerkt. De voorzitter bevestigt zijn toezegging tijdens de bijeenkomst om de gemaakte opmerkingen van de aanwezigen terug te koppelen.

Naschrift: *Op de website is verslag (met vragen en antwoorden) van de avond te vinden:*

<http://www.drentscheaa.nl/organisatie-beleid/grote-projecten/lopende-projecten/landschapsvisie/>

Inhoudelijke vragen- en discussieronde

Dhr. Hoekstra en mw. van Wijk zien dat in de presentatie dat de belvédères te weinig onderhouden worden; dat verdient niet schoonheidsprijs. Dhr. Strootman is het daarmee eens, dit krijgt komende periode ook extra aandacht.

Dhr. Wiersema ziet een goed proces dat veel heeft opgeleverd en waar wat hem betreft niet al te veel meer aan gesleuteld hoeft te worden. De verschillende sectoren moeten zich bewust zijn van de noodzaak van het leggen van verbindingen. Zo is het bij wandel- en fietspaden belangrijk goede afspraken te maken over wie in welk gebied waar verantwoordelijk voor is. Met dit bundelen van krachten is synergie te bereiken.

Voor Mevrouw Zingstra moeten de dwarsverbindingen vooropstaan om goed van de ene plek naar de andere te komen, met aandacht voor combinaties als fietspaden met zitbankjes, terrasjes, belvédères, attracties e.d. Sommige kwalificaties in de visie zijn te subjectief; beter is te stellen of iets al dan niet goed past in het landschap. Overbodig is het kwaliteitsteam: het Overlegorgaan kan de kwaliteit prima zelf bewaken.

Mevrouw Van Wijk complimenteert de projectgroep voor een degelijk stuk werk in heel korte tijd: de visie is alleen maar beter geworden. Het is belangrijk dwarsverbindingen te leggen tussen visies als BIO-plan, woon- en werkvisies, recreatie- en toerismebeleid e.d. Bij landschappelijke projecten moet ook aandacht zijn voor de beleving. Gelukkig wordt het belang van beheer en onderhoud overal erkend. De suggestie om met jaarlijkse thema's te werken, is een aardige: die kan veel opleveren. De heer Hoekstra meent dat het openen van gecamoufleerde infrastructuurlijnen (bijv. sporen en snelwegen) vanaf het de snelweg inderdaad heel mooi kan zijn, maar minder geslaagd vanuit het perspectief van het beekdal. Hoe kijken de opstellers aan tegen de doorwerking van de nieuwe Omgevingswet in de ruimtelijke inrichting? De heer Strootman heeft van het laatste te weinig kennis om die vraag te beantwoorden. Infralijnen moeten zo min mogelijk invloed hebben, dus 'schoon en dun', zodat de landschapsstructuur zo herkenbaar mogelijk blijft. Bij spoorwegen is het inderdaad de bedoeling zoveel mogelijk beplanting te verwijderen, langs snelwegen alleen bij fraaie uitzichten.. De heer Steenbergen ziet dat op basis van de vorige visie heel veel werk is verzet. Van oudsher is de Drentsche Aa een cultuurhistorisch agrarisch landschap en zo gaan de boeren er ook mee om; hier besteedt de visie positieve aandacht aan. Essentieel is dat de agrarische bedrijfsvoering duurzamer en op een bepaalde manier ook vernieuwend wordt. Bij de herijking van de EHS/NNN is al afgesproken dat er geen extra claim op de natuur wordt gelegd. Er worden al heel veel projecten in het gebied uitgevoerd. Met ook nog een apart kwaliteitsteam kan het 'overdone' worden: er zijn al genoeg ogen en oren beschikbaar.

Mevrouw Zwart wil voorkomen dat het kwaliteitsteam tot te veel toets- en adviesrondes leidt. De voorzitter ziet wat dat betreft twee lijnen in de visie: vooral bij lopende projecten is het essentieel se direct op kwaliteit te toetsen; daarnaast komt er een team dat meedenkt en adviseert.

De heer Hoekstra vraagt zich af wat dat dan voor de leden van het Overlegorgaan betekent. Voor een apart kwaliteitsteam is immers wel weer extra deskundigheid nodig. De heer Hoekstra wil niet de status van de visie wijzigen – juist niet – maar ziet liever dat de visie nu alleen tot en met hoofdstuk 6 wordt vastgesteld en de leden gaan kijken hoe de actiepunten van hoofdstuk 7 in eigen huis uitgevoerd moeten worden inclusief de verdiepingsslag van de ruimtelijke kwaliteit. Dit kan in de volgende vergadering weer besproken worden, om de status van het kwaliteitsteam helderder te krijgen.

Ook mevrouw Van Wijk vraagt zich af hoe de projectgroep tegen de kwaliteitsborging aankijkt en hoe die er uiteindelijk uit moet komen te zien. Zij wil voorkomen dat het Overlegorgaan bij komende projecten achterover gaat leunen tot het kwaliteitsteam met een voorstel komt.

De heer Jumelet denkt dat het nodig is de visie te borgen aan de hand van de actiepunten, ook de nieuwe elementen. Anders gaat elke deelnemer aan dit overleg afzonderlijk over tot de orde van de dag en blijven er wellicht te veel zaken liggen.

De heer Heijerman verzoekt de tekst op blz. 82 *'Landschappelijk is opsmuk altijd rampzalig.'* te nuanceren. Voorts graag de tweede helft van de tabel met processtappen (punt 4.3) graag aanpassen: De 'optioneel' benoemde bewonersbijeenkomst over de Inrichtingsvisie beekdal Drentsche Aa moet er zeker komen.

Reactie provincie en presidium

De heer Strootman benoemt integraal werken als een van de belangrijkste ambities van de visie om de ontwerpkwaliteit te verbeteren. Heel veel projecten gaan goed, maar hij ziet in de praktijk ook missers door gebrek aan integraliteit. Als beste instrument ziet hij een separaat kwaliteitsteam, maar als de kwaliteitsborging anders is in te vullen, is dat ook goed.

De voorzitter geeft aan dat het bij de deskundigheid niet alleen om aardkundige, maar ook andere elementen gaat. Hier wordt de tekst op aangepast. Over het kwaliteitsteam: de politieke besluitvormingsprocessen gaan gewoon door, maar wellicht moeten alle individuele plannen nog meer aan de kwaliteit worden gekoppeld. Wellicht is het een idee een team achteraf de kwaliteit te laten beoordelen om daarvan te leren?

De heer Hoekstra vindt dat de discussie nu te veel doorbuigt naar verantwoordelijkheden. Wellicht is de kwaliteitsfunctie anders vorm te geven, bijv. meer eigen verantwoordelijkheid en meer gekoppeld aan de huidige borging: er zijn al genoeg kwaliteitsfunctionarissen werkzaam bij de leden van het Overlegorgaan. Zij kunnen een netwerk vormen dat de uitvoerders kunnen raadplegen; dan is samen tot een standaardprocedure te komen om de kwaliteitsborging minder vrijblijvend te maken. Mevrouw Zwart denkt dat de visie en het netwerk op deze wijze inderdaad zijn toe te passen; bij twijfel over inpassing in de visie kan men altijd contact opnemen met de secretaris en opschalen. De secretaris oppert het provinciale kernkwaliteitsteam in te schakelen, waarmee de partijen van het Overlegorgaan bij de projectuitvoering afzonderlijk kunnen overleggen.

Conclusie

De voorzitter vat samen dat het Overlegorgaan de Landschapsvisie 2.0 als maatstaf ziet voor het Drentsche Aa-gebied het komende decennium, met de focus op integrale benadering en kwaliteit van meet af aan. Het is de eigen verantwoordelijkheid van de leden dit te organiseren en elkaar bijtijds en op niet-vermanende wijze aan te spreken. De projectgroep gaat een organisatorisch voorstel op papier zetten waarin de driehoek eigen kwaliteitsfunctionarissen-Overlegorgaan/kwaliteitsnetwerk-provinciaal kernkwaliteitsteam wordt uitgewerkt, zodat de kwaliteitsborging straks van drie kanten wordt aangevlogen. **Naschrift:** *De uitkomsten van de discussie zijn verwoord in memo 'Uitkomst bespreking Landschapsvisie Drentsche Aa 2.0_31okt2016'*

Paragraaf 7 (indicatie prioritaire actiepunten) van de Landschapsvisie Drentsche Aa is onderdeel van de vaststelling. In elke nieuwe jaarplanning wordt de prioritering waar nodig bijgesteld op de input van de primair verantwoordelijke organisaties: met hen wordt individueel per brief teruggekoppeld wie waar verantwoordelijk voor is. Na oplevering van de gedrukte versie zal de secretaris een persbericht opstellen.

5. Programma Nationale Parken Nieuwe Stijl

De secretaris licht het programma kort toe. In het kader van de verkiezing bezoekt de staatssecretaris op 27 oktober alle parken; de voorzitter en de secretaris zullen hem ontvangen. De voorzitter is trots op de nominatie van Nationaal Park Drentsche Aa: 13 van de in totaal 20 parken werden genomineerd. De voorzitter roept via het Overlegorgaan de achterban op om te stemmen. Dit kan nog tot 31 oktober 12.00 uur. De verkiezing genereert hernieuwde aandacht voor de nationale parken in Nederland, ook voor de niet-winnaars. Er is extra budget beschikbaar gesteld, ook voor de niet-winnaars. In dit kader besteedt ook Marketing Drenthe extra aandacht aan de Drentse natuur.

6. Bestuurlijke Voorbereidingscommissie Drentsche Aa

De heer Jumelet memoreert dat eerder deze dag de commissie geïnstalleerd is in haar allereerste vergadering. Hij proefde genoeg energie en enthousiasme bij de commissieleden en ook de provincie verwacht er veel van. Het definitieve oprichtingsbesluit is ter vergadering uitgereikt.

7. Projecten

7.1 Projectenlijst van oktober 2016

Niet bijgevoegd dit keer.

7.2 Op weg naar een Gebiedscoöperatie Drentsche Aa

Dit punt is doorgeschoven van de vorige vergadering. De haalbaarheidsstudie Gebiedscoöperatie Drentsche Aa is opgeleverd en gaat nu naar de EIP-werkgroep voor nadere uitwerking.

Mevrouw Van Wijk is benieuwd hoe men in dit overleg tegen die EIP-groep aankijkt, daar het proces vooraf geen schoonheidsprijs verdient. De secretaris geeft aan dat de initiatiefgroep met POP3-subsidie in de benen wordt gezet. Deze haalbaarheidsstudie zal worden overgedragen aan de initiatiefgroep om daar verder uitvoering aan te geven. De vergadering verzoekt aan de EIP-werkgroep om haar te informeren. In de volgende vergadering wordt de precieze positie van de EIP-groep nader verduidelijkt.

8. Masterplan De Hondsrug UNESCO Global Geopark

Mevrouw Zwart informeert of de drinkwaterlocaties op De Hondsrug nog zijn mee te nemen in het Masterplan. De voorzitter verzoekt dergelijke omissies kort te sluiten met Liesbeth Simons.

De heer Wiersema vindt samenwerking prima, maar benadrukt tegelijk het belang van behoud van de identiteit van de Drentsche Aa. De voorzitter bevestigt dat deze samenwerking tussen Nationaal Park Drentsche Aa en Geopark ook in het bidbook wordt genoemd, met de aanvulling dat er niet wordt gemorreld aan de bestaande structuren: het voorbehoud dat het twee verschillende entiteiten blijven, wordt toegevoegd aan de intentieverklaring. Deze bevestigt de gezamenlijke inzet voor de uitvoering van de onderliggende plannen (bijv. educatie), voor zover de bevoegdheden van de afzonderlijke partners reiken. E.e.a. vindt zijn weerslag in de samenwerkingsovereenkomst, die volgend jaar nog op de agenda komt.

9. Vergaderschema 2017

Voor 2017 stelt het Overlegorgaan de volgende drie maandagavonden vast als vergaderdata: 6 februari, 29 mei en 6 november, steeds vanaf 20.00 uur. Op een aparte vrijdagmiddag zal de jaarlijkse excursie worden georganiseerd.

10. Mededelingen

10.1.2 Voortgang Uitvoeringsprogramma Oppervlaktewaterwinning Drentsche Aa (UPDA)

Dit onderwerp wordt doorgeschoven naar de volgende vergadering i.v.m. de absentie van de heer Van der Ploeg.

10.1.4 Familiep pad Nationaal Park Drentsche Aa

Door een noodzakelijke asbestsanering is wederom vertraging opgelopen. Naar verwachting is deze sanering medio november gereed en kan nog dit jaar ook het laatste deel van het (betonnen) pad worden aangelegd. De educatieve invulling van het familiep pad moet nog nadrukkelijk aandacht krijgen.

10.1.5 Nieuwe website

De nieuwe website www.drentscheaa.nl gaat 1 november a.s. online.

10.1.6 Beheerplan Natura2000-gebied Drentsche Aa

Op de avond van 6 december a.s. zal het Rijk het Beheerplan Natura2000 toelichten tijdens een bijeenkomst. Ter voorbereiding op de inspraakprocedure begin 2017.

10.2.17 Onderzoeksrapport 'De Drentse schapen- en geitenhouderij in beeld', juni 2016

De heer Jumelet meldt dat twee stagiairs van CAH Vilentum Hogeschool in opdracht van de provincie dit onderzoek hebben uitgevoerd in het kader van de major diergezondheid en management. Beide studenten zijn inmiddels afgestudeerd. Onderdeel was een vermakelijke avond met schapen- en geitenhouders, waarbij de bescherming van hun kuddes centraal stond.

11. Rondvraag

- Mevrouw Zwart vertelt dat in de week van 17 oktober collega Theo Vlaar een presentatie heeft gehouden over het traceren van niet-gewenste stoffen in oppervlaktewater tijdens een internationaal congres in Australië. De bevindingen zijn succesvol gedeeld met andere aanwezige waterbedrijven uit de wereld.
- Mevrouw Zingstra spreekt haar dank uit voor de leuke beterschapskaart die zij tijdens haar ziekteperiode ontving.

12. Sluiting

De voorzitter staat stil bij het afscheid van de heer Steenbergen die namens LTO Drenthe sinds april 2015 lid is geweest van het Overlegorgaan. De voorzitter heeft de leuke en reële manier waarop de heer Steenbergen zijn bijdragen verzorgde, met brede invalshoek, zeer gewaardeerd. Zo zijn tijdens

diens lidmaatschap belangrijke thema's gepasseerd als het Waterkwaliteitsplan, het Groenmanifest, maar ook de Drentse behoefte aan een voorbereidingscommissie om integraal naar natuur en landschap te kijken in relatie tot de Kaderrichtlijn Water en PAS. De voorzitter wenst de heer Steenbergen veel succes in zijn toekomstige werkzaamheden.

De heer Steenbergen dankt van zijn kant ook voor de samenwerking. Hij omschrijft het Overlegorgaan als een heel mooie groep. Ondanks dat hij niet woonachtig is in het Drentsche Aa-gebied, oefent het ook bijzondere aantrekkingskracht op hem uit. Vanuit zijn achterban hoort de heer Steenbergen ook wel opmerkingen dat hij de andere leden eens goed de waarheid zou moeten vertellen. Dat heeft hij op zijn manier gedaan en gemerkt dat het in dit overleg steeds wel op zijn pootjes terechtkomt, omdat de landbouw ook de inwoners van dit gebied aan het hart gaat. Ondanks de huidige problemen rond melkprijzen en fosfaat merkt de heer Steenbergen dat de LTO-wens voor duurzame landbouw steeds meer wordt overgenomen. Hij zal in de toekomst dit nationaal park nauw blijven volgen.

De voorzitter dankt hierna de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 22.03 uur.

Volgende vergadering

De volgende vergadering van het Overlegorgaan vindt plaats op vrijdag 6 februari 2017 om 20.00 uur. De locatie is nog niet bekend.

BESLUITENLIJST d.d. 24 oktober 2016

Van de 49^e vergadering van het Overlegorgaan Drentsche Aa in Hotel de Koekoekshof in Elp

Besluit/actie	Door wie?	Voor wanneer?
Het Overlegorgaan/Gebiedscommissie Drentsche Aa stelt het verslag van 27 mei 2016 ongewijzigd vast	Secretaris	
Het Overlegorgaan/Gebiedscommissie Drentsche Aa stelt de Landschapsvisie Drentsche Aa 2.0 vast, met inachtneming van de ter vergadering gemaakte opmerkingen. <ul style="list-style-type: none"> De secretaris komt met een organisatorisch voorstel over de toekomstige invulling van de kwaliteitsborging Na afronding van de definitieve versie van de Landschapsvisie 2.0 gaat een persbericht uit. 	Secretaris	6 februari 2017
Het Overlegorgaan/Gebiedscommissie Drentsche Aa neemt kennis van het Bidbook Nationaal Park Drentsche Aa	Voorzitter en secretaris	
Het Overlegorgaan/Gebiedscommissie Drentsche Aa neemt kennis van de opdracht en het instellingsbesluit van de Bestuurlijke Voorbereidingscommissie Drentsche Aa	Secretaris	
Het Overlegorgaan/Gebiedscommissie Drentsche Aa neemt kennis van het Masterplan De Hondsrug UNESCO Global Geopark. In de volgende vergadering wordt samenwerkingsovereenkomst geagendeerd.	Secretaris	6 februari 2017
In de volgende vergadering wordt de precieze positie van de EIP-groep 'Bio-economie Drentsche Aa' t.o.v. het Overlegorgaan nader verduidelijkt. Tevens stand van zaken werkzaamheden.	Secretaris	6 februari 2017
Het Overlegorgaan/Gebiedscommissie Drentsche Aa stelt zijn vergaderschema voor 2017 vast op de data 6 februari, 29 mei en 6 november; aanvang is steeds 20.00 uur.	Secretaris	